

2023-24

Time - 3 hours

Full Marks - 80

Answer all groups as per instructions.

Figures in the right hand margin indicate marks.

Candidates are required to answer

in their own words as far as practicable.

GROUP – A

1. Fill in the blanks. (all) [1 × 12]

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ସମସ୍ତ)

(a) The Brahmanas constitute the _____ portion of the Veda.

ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବେଦର _____ ଅଂଶ ଗଠନ କରନ୍ତି ।

(b) The Upanishads constitute the _____ portion of the Vedas.

ଉପନିଷଦ ବେଦର _____ ଅଂଶ ଗଠନ କରନ୍ତି ।

(c) The etymological meaning of the word 'Upanishad' is _____.

'ଉପନିଷଦ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି _____ ।

(d) Sat, Chit and Ananda are meant _____, _____ and _____.

ସତ୍-ଚିତ୍-ଆନନ୍ଦ ଅର୍ଥାତ୍ _____, _____ ଏବଂ _____ ।

(e) _____ upanishad is accepted as the first Upanishad.

_____ ଉପନିଷଦ ପ୍ରଥମ ଉପନିଷଦ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

(f) Isa Upanishad constitutes of _____ verses.

ଇଷା ଉପନିଷଦ _____ ପଦଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ କରନ୍ତି ।

(g) In the first verse of the Isa Upanishad, the world is discussed as being pervaded by _____.

ଇଷା ଉପନିଷଦର ପ୍ରଥମ ପଦରେ ବିଶ୍ୱଦ୍ୱାରା ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି _____ ।

(h) In the first verse of Isa Upanishad, we are advised not to _____ the wealth of any one.

ଇଷା ଉପନିଷଦର ପ୍ରଥମ ପଦରେ ଆମକୁ _____ ଧନ ନ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

(i) In the second verse of Isa Upanishad one should seek to live hundred years by _____.

ଇଷା ଉପନିଷଦର ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦରେ ଶହେ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ _____ ।

(j) In the fourth verse of Isa Upanishad, the demonic world is described to be enveloped by _____.

ଇଷା ଉପନିଷଦର ଚତୁର୍ଥ ପଦରେ ଭୂତ ଜଗତଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି _____ ।

(k) In the fifth verse of Isa Upanishad, the self is described as the faster than _____.

ଇଷା ଉପନିଷଦର ପଞ୍ଚମ ପଦରେ ଆତ୍ମା ଅପେକ୍ଷା _____ ଦ୍ରୁତ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

(l) The sixth verse talks about _____.

ଷଷ୍ଠ ଶ୍ଳୋକ _____ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛି ।

GROUP - B

2. Answer any eight of the following questions within two to three sentences each. [2 × 8]

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

(a) What do you mean by "Isa-vasyam-idam-sarvam" ?

“ଇଷା-ବଶ୍ୟମ୍-ଇଦମ୍-ସର୍ବମ୍”ର ଅର୍ଥ କଣ ?

(b) What do you mean by "Tena-tyaktena-bhunjihitha" ?

“ତେନ-ତ୍ୟକ୍ତେନ-ଭୁଞ୍ଜିଥା”ର ଅର୍ଥ କଣ ?

(c) What is Upanishad ?

ଉପନିଷଦ କଣ ?

(d) Name the four Vedas.

ଚାରୋଟି ବେଦର ନାମ କିଅ ।

(e) What is Karmakānda ?

କର୍ମକାଣ୍ଡ କଣ ?

(f) What is Jñāna Kānda ?

ଜ୍ଞାନ କାଣ୍ଡ କଣ ?

(g) What are the Vedas ?

ବେଦଗୁଡ଼ିକ କଣ ?

(h) What do you mean by "Ma grudhah-kasyasvid-dhanam" ?

"ମା-ଗୃହ୍ୟ-କଶ୍ୟସ୍ବିଦ୍-ଧନମ୍ ଅର୍ଥ କଣ ?

(i) What are the apparent contradictory attributes of the self ?

ଆତ୍ମାର ସ୍ପଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ କଣ ?

(j) What is the path of the pursuit of ignorance ?

ଅଜ୍ଞାତର ଅନୁସରଣର ରାସ୍ତା କଣ ?

GROUP - C

3. Answer any eight of the following questions within 75 words each.

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

[3 × 8

(a) What is Brahman ?

ବ୍ରହ୍ମନ୍ କଣ ?

(b) What is Ātman ?

ଆତ୍ମନ୍ କଣ ?

(c) What is Vedānta ?

ବେଦାନ୍ତ କଣ ?

(d) What is world ?

ପୃଥିବୀ / ବିଶ୍ୱ କଣ ?

(e) What is Māyā ?

ମାୟା କଣ ?

(f) What is the prayer in the verse 15 of the Isa Upanishad ?

ଇଶୋପନିଷଦର ୧୫ରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଣ ?

(g) State the meaning of Jiva Brahmaivana para.

'ଜିଭ ବ୍ରହ୍ମୈବନ ପର'ର ଅର୍ଥ କଣ ବୁଝାଅ ।

(h) Distinguish between saguna and nirguna aspects of the reality.

ବାସ୍ତବତାର ସଗୁଣ ଏବଂ ନିର୍ଗୁଣ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କର ।

(i) Expound the meaning of 'Sukham anantam anandam'.

'ସୁଖମ୍ ଅନନ୍ତମ୍ ଆନନ୍ଦ'ର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- (j) Prove the existence of self.

ଆତ୍ମାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପ୍ରମାଣ କର।

GROUP – D

4. Answer **any four** questions within 500 words each. [7 × 4]
ଯେକୌଣସି ଚାରି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ।

- (a) Explain the Upanisadic view of Ātman.

ଆତ୍ମନର ଉପନିଷଦୀୟ ମତ ବୁଝାଇ ଦିଅ।

- (b) Discuss Brahman as the ultimate reality.

ପରମ ସତ୍ତା ରୂପେ ବ୍ରହ୍ମନର ଆଲୋଚନା କର।

- (c) What is meant by 'Vidyā' in the Upanisads ? How it is different from 'Avidyā' ?

ଉପନିଷଦରେ 'ବିଦ୍ୟା' କହିଲେ କଣ ବୁଝାଏ ? ଏହା 'ଅବିଦ୍ୟା'ଠାରୁ କିଭଳି ପୃଥକ ?

- (d) Explain the meaning of the following expression :

ନିମ୍ନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣନା କର :

“..... tena tyaktena bhunjithā
mā grdhah kasyasvid dhanam.”

“ତେନ ତ୍ୟକ୍ତେନ ଭୁଞ୍ଜିଥା
ମା ଗୃଧଃ କସ୍ୟସ୍ୱିଦ୍ ଧନମ୍।”

- (e) Examine the Upanisadic expression 'Tat tvam asi'.

ଉପନିଷଦୀୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି 'ତତ୍ତ୍ୱମସି'ର ସମୀକ୍ଷା କର।

- (f) Bring out the significance of the following expression of Isopanisdad :

'Avidyayā mrtyum tirtvā
Vidyayā amrtam asnute.' (Verse-II)

ଇଶୋପନିଷଦର ନିମ୍ନ ଉକ୍ତିଟିର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର :

'ଅବିଦ୍ୟାୟା ମୃତ୍ୟୁମତିର୍ତ୍ତ୍ୱା
ବିଦ୍ୟାୟା ଅମୃତମ୍ ଅଶ୍ନୁତେ ।' (ମଞ୍ଚ-୨)

- (g) Discuss the Upanisadic concept of māyā.

ଉପନିଷଦରେ ଥିବା ମାୟା ପ୍ରତ୍ୟୟର ଆଲୋଚନା କର।